

sabieu que...

(ve de la plana anterior)

el segle XII passarà a la família dels Gurb que construiran la Domus de la Rovira on residiran llargues temporades. Es en aquesta època quan es produeixen violentes lluites feudals amb els Cabrera per a dominar aquests indrets.

Al segle XIV els Gurb, nissaga originària de la Plana de Vic, ja posseïen una casa en el pobla o sagrera de Sant Hilari, en el lloc actual de Can Rovira. Foren els Gurb els qui feren créixer el nucli poblacional de Sant Hilari en donar franquícies i privilegis, i en foren senyors absoluts. Al 1167 es creà el títol de "Comte de Solterra" a favor de Joan Sarriera i Descatllar, Gurb i Rocabertí. Des d'aquell moment els senyors del terme tindran el títol de Comtes de Solterra.

Sant Hilari com a nucli de població tardà molts anys a tenir una vertadera entitat. Foren necessàries moltes disposicions dels Gurb per arribar a formar un centre de certa importància (en el segle XV hi ha una mena de Carta Magna de Constitució de la Pobla de Sant Hilari).

El nucli embrionari no cal dir que fou l'església i els terrenys del voltant o sagrera, per anar-se aixemplant posteriorment. En el segle XVI hi ha un lleuger augment de la població i es creen els carrers que avui estan a prop de l'església, o sigui els de Vic, Valls i les places de l'Església (o de Dalt) i la de les Hortes, avui Jacint Verdaguer.

En el 1553 hi vivien un total de 22 famílies; en el 1718 hi trobem 480 habitants i en el 1786, amb el primer cens de Floridablanca, es compten un total de 1423 habitants en tot el terme municipal. En el segle XVII hem de recordar que sorgeix la història del famós i mitificat bandoler Joan Sala àlies Serrallonga, nascut a Viladrau i resident

durant molt de temps al mas Serrallonga de Querós; va ser una de les més grans figures del bandolerisme català del barroc. La guerra de la Independència, a principis del segle XIX, limita l'expansió que Sant Hilari havia experimentat anys abans. Aquí potser caldria destacar l'acció d'en Silvestre Saleta, del Mas Saleta, que va recollir i mantenir molta gent a casa seva uns dies, durant la guerra del francès; per això la seva casa fou saquejada diverses vegades.

Al llarg del segle XIX el creixement serà lent, però hi haurà un factor que amb el temps tindrà molta importància per Sant Hilari: la utilització de les propietats curatives de la Font Picant com a medi terapèutic, descobertes en el segle anterior i recomenades en els seus inicis pel Dr. Grivolosa. Ara es donarà una gran transformació en el poble i el turisme de balneari en serà un factor determinant. Més construccions, nous carrers i, en general, un impuls definitiu per una població que fins aquell moment havia restat estancada.

En el 1887 es fa la primera carretera que enllaçarà Vic amb Sant Hilari per a fer el servei de les aigües, i a finals de segle es faran obres que encara avui tenen enorme significat, com les grans reformes en el temple parroquial, l'hotel de la Font Picant, el camí de l'Hort Nou, la Casa de la Vila (més tard enderrocada),...

Durant la segona meitat de l'actual centúria, a partir dels anys cinquanta, és quan es produeix un autèntic "boom" en el desenrotllament i creixement del poble. Alguns anys de bones collites de patates, l'estiueig i la creació d'indústries de transformació de la fusta (torneries) provocaren una gran "revolució industrial", amb totes les seves conseqüències socials i econòmiques. Es creen molts llocs de treball, arribaren gent d'altres regions, i el bosc i el camp passaren a segon o tercer terme com a elements de producció. Tot això tindrà la seva repercussió en la construcció de vivendes i ampliarà les àrees urbanitzades, com el carrer de la Piscina, Font del Ferro, Bonavista, etc...

Avui, en els anys 80, Sant Hilari podem dir que no ha aconseguit un equilibri sectorial en la seva estructura econòmica i l'actual crisi pot arrossegar l'economia de Sant Hilari a una situació molt greu, de la mateixa manera que, sense saber gaire com, es creà un enorme increment industrial basat en la fusta. El sector secundari es troba en crisi i els altres no tenen pas gaire millor salut. Sant Hilari ha d'afrontar el problema i ha d'aconseguir una potencialització dels seus recursos econòmics, sempre tenint en compte que no podem deixar de banda el factor turístic, que potser l'hem marginat una mica, quan encara el nostre poble pot oferir tot allò que els indrets urbans i molts d'altres llocs no poden tenir: NATURALESA.

Sant Hilari és un important nucli que ha de saber conjugar i unir els esforços per a fer d'aquesta població un indret on la natura, el treball i la convivència, siguin patrimoni de tothom.

Àngel SERRADESANFERM